

KMP

Mc-13

CAMBULDUN
DRLARD.

ДЖАМБУЛ ЖАБАЕВ

Л

ЖС 12.

ПЕСНИ ДЖАМБУЛА

(КАЗАХСКИЙ НАРОДНЫЙ ПОЭТ-ОРДЕНОНОСЕЦ)

К 9529

865

Библиотека Кыргызского Союза
Алматы

Teatr vijik en porum,
Maqmalъ sonun qurpunur,
Qojnun asъr qarъъ aldъ,
Qubanyr kelgen bir voogun;
Bir kezderde qul volur,
Turmuştun tartqan en oorum,
Qazaqtyn uul-qъzdarъ,
Borborunun eline,
Kerсетty sьrttyн өnөryn;
Ovon, ojun, zooqun,
Bir tuuqandyq cыrөgy,
Qubana soqur qalyн cыrt,
Şaralaqtар qol urdu,
Dөөlөttyu, sonun qъzyqtuu,
Kөrgөndө kolhoz alyн.
Tili vaşqa көр cыrttu,
Bir eneden tuuqandaj,
Aqajyn qыp sьjlatqan,
Taştatъr turmuş oorum,
Ardaqtajmьn, syjөmyн,
Stalindin doorun,
Tizeleşe viz menen
Cыvıtir valdaj sөz menen,
Kөр menen birge olturdu,
Eldin uluu kesөmy,
Elimdin vilgic ceceni,
Aq didarъn көrgөndө,
Cetimis cыldaj qor volqon,
Cazыdъ cыrөk keseli,
Cajdarъ cыzyn syretter,
Tekşi terip syjleşem,
Tavьlvas sөzdyn esev!
Baqtyluu turmuş ornotur,
Kөisetken өmyr cыrqalyн,
Teңdikti bergен qoluma,
Lenincil Uluu Stalin

Библиотека Кыргызского Союза
Алматы

Qol qarmaşır, көрыşыр,
Çылуу çyzyn taanı şым,
Kalinindej aqanь.
Elimde emgek çajnatqan,
Çyz çetimiş million,
Baқтылуу bolqon adamь.
Balasындаj aldejler,
Muqtaçын таар ваqqань.
Klim ваатыр çанында,
Qol waştаqan qaarman.
Qызы çыдыз çaqaluu;
Başеылагым даанышман,
Menin elim ең ваалуу.
Şol көртyn biri men elem,
Kremide Kallnin,
Өз qolu менен арагыр,
Uluu сыjық nagrad,
Tөşymө келir qadaдь.
Baқтылуу турмуş ornотur,
Kөrsөtkөн өмыр сыrqалын,
Tөndikti берген qoluma,
Leninciі Uluu Stalin.
Qарылықтын көпөj ыqына,
Epeden çаңь туuqандаj,
Qызықтың көрдym dалаjын.
Qаным qajnar воjумда,
Өмырды qajta çajqадьм.
Dөmбуратмь qоlоqо алыр,
Gылдөndyргөн elimdi,
Kөsөmгө salam arnadьм!
O, Stalin çаным, qулаq sal,
Qарыja Çамбуl ырдасын.
Men сыjлөөj kim сыjлөr
Zamanьm менin сыrдаşьm.
Çалыnduu çaştar qurdaşьm,
Baқыt quşu qolumda,

Elimdi da, meni da,
Qызықqa көлөp, aldejler,
Өзың вақыр турасын.
Moskvada көрыр өзүнды,
Baştan өtkөн coludum—
Toqson çыдын толqоosun.
Barьr qajttь айдыңa,
Baқтылуу нул-qыздарь,
Kenigen eldin өрыşy,
Qazaқтың ваj ыр ошонун,
Borьorqо алыр келіşi;
Az qana çыlda көр өсыр,
Borьoruna arnadан,
Kөrsөtyр оjын беріşi—
Uşunun вагь өзүндын,
Qalıqьд ысун sinirgen,
Emgegindin çemişi.
Birdiktin, kyctyn, өnөrdyn,
Ulqaja bermek өныşy.
Altajdan waştар Baғыşqa,
Kөz çetpegen алысqa,
Sozulup, bekir, сыrdaldь.
Azattyқтың çenişi.
Baқтылуу турмуş ornотur,
Kөrsөtkөн өмыр сыrqалын,
Tөndikti берген qoluma,
Leninciі Uluu Stalin.
Armanь çоq çaştardьn,
Balарандаj валыrap,
Baјcecektej gылdөгөн.
Baқыttan cumur вақыtqa,
Zamanь sonun tyrlөngөн.
Өмыry нул qulpurup,
Oronqon çibeк tyr менен,
Şolor менен мен birge,
Çyrөr elem birge мен,

Çaş volo qalqan kynde men.
Qıvabı tolıp, qıvabıyır,
Çambul keldi çerine,
Angemesin bul certet,
Kolhozdoqu eline.
Domburasıñ ketöyür,
Şattıq ırın сықарат,
Ala toonun dөnyne.
Өlөnyñ—balqa, som temir
Toonun salam kenine.
Egindyü, cөptyü talaama,
Balıqtuu çajqın kölymө,
Өzym tıryü turqanda,
Uluu kösem Stalin,
Çyregymde saqtajmın,
Өlөndy da, seni da.
Baqtılıu turmuş ornotıp,
Kөrsөtkөн өmyr сықалып,
Tөndikti bergen qoluma,
Lenincil Uluu Stalin.
Qalıqqa verip azattıq,
Kenittin өmyr qыsmaqın.
Aqылды kunyler,
Icinen kujsyn duşmanın.
Sek arada çatabız,
Өzyñ arnar tapşırqan,
Baqtılıu çerdin duşmanqa,
Berbesmin kesip vıçmaqın.
Men da qызы qaartıan,
Sensin menin şavım.
Өrkөnyñ өssyn, көр çaşa,
Eldin çarыq şoolasъ,
Adamдын dosu Stalin.

ELDIN SALAMЫ

Şerik qылыр qomuzun,
Өtkөzdy Çambul qылымды.
Өlөndy төгүр өrneктөр,
Aşuulardan aşырды.
Qara terge malınыр,
Emgegi ketip talaаqa,
Tojsо tojup tamaqъ,
Tojвоqondo ac çyrды.
Qalın qalyq көterген,
Өmyrdyn oor zil taşын,
Çыldan çылqa taşырды.

Dyngyretyp talaаны,
Bıdap emi köldөdym.
Өlөң menen sajmalar,
Sөzdy minip çeldedim.
Oşondo menin көргөнym:
Çerhişsiz talaa, qajqılıu el,
Kıngyrөngөн zarlanqan.
Qанын sorqon çыlandaj,
Qылымdar arыlabaqan.

Köz çıbersem alısqa,
Kөpty көrdym degenim,
Kөр zarыqqan el eken.
Çeksiz talaa degenim,

Tamandaj qana çer eken.
Erlerdî kerdym degenim,
Er emes eken, kem eken.
Qandardь kerdym degenim,
Qalqqa qonqon çer eken.
Toonu kerdym degenim,
Too emes eken, dœn eken.
Өzœn, kœl kerdym degenim,
Kœz çaşььь seli eken.
O, kemdiktin kesip çььçььь,
Azattьq quşu boldum men,
Qalqьm kirdi bereken.

Qajььdan qalqьm arьььp,
Baqьt quşun qarmadьm.
Adam zattьn daanasь,
Lenin menen Stalin,
Qalьqьtь qalьn kœtœryp,
Kenitti œmyr qьььmaqьn.
Qarьq qьldь dœœlœtkœ,
Alьsqь qazaq aььььn,
Qььqьz, œzœek qььtaqьn.
Alatoo, Altaj vooguna,
Qolu tijdi ustanьn,
Sar talaada temir çol.
Kœnylymьdy kœtœrды,
Kymuş qanat quştarьm,
Qartaqan mal, kœp dœœlœt.
Baqьt œmyr, şaң sœœlœt,
Altьn nurqa bœlœndy.

Lenindin şakirtî,
Stalindin şerigi—
Molotov uqcu tereñim!
Uluu kœsœm œkœœn da,

QAJTA ÇAŞARDьM

Өmyrды çalraqьnan vasьr œtyp,
Çaşarьp qajra tuulup aldьm bœkir,
Qььraçan otuz tişim qajra çьqtь,
Bolqondo qьzьl eek alьm ketip.
Aldььp eski şerik domьura menen,
Caldardь oturqan kim qadьrlatьp,
Çetkende toqson çaşqa sœkkœn narda,
Çyrœkkœ dem bergen kim çalьndatьp?
Çetkende œcœr ottun mezgiline
Qьjalqa çol bergen kim erkeletip?
Al-quvat, kyc tuudurqan Stalinim,
Şol erge arvaj, talvaj keldim çetip.
Çalqьz men keldim bir tor aqьn menen,
Qivanqan qalьң qazaq qalqьn menen,
Bьььmda, sььььmda qьь varь aldьn da,
Alьp keldim sarь arqanьn saltь menen,
Elim var meken qьlqan seksiz talaa,
Şol talaa vajtaq çatqan çььqar qana.

ORDEN ALQANDA

Toqsondoqı Çambulda,
Tolqundanır söz keldi.
Kektömdögy kök cörtöj,
Qarğ ömygym özgerdy.
El ensesin kötörgön,
Şattıq zaman kez keldi.
Ömyr verdı Stalin,
Boz valamın men emi,
Altın orden alqanım,
Tereñ ırdın arqası,
Körsetty ölkem aldına,
Tekşi taanır varcası.
Qajnaqan iş, qalıq kuc,
Qaartamanın söz qıla,
Kekte quştaj zımtıgar,
Sajra cecen dombura,
Boj valqıtqan un menen
Çalır aalamdı bir sajqı.
Turmuş çırqal, könyü şat,
Elindegi ırdı ajta.
Çaraqtarın kezenir,
Qajratuu cıqsa soquşqa,
Domburasın vezenir,
Çambul da varat soquşqa.
Çoonun mojnun çıldura,
Qajratker carpa qılsın,
Çoo çyrögyn ırdıra,

Брднн салам мен қирсун.

Брднн терең болушу,
Улуу Сталин—çеніші,
Қустыу қуват мендегі,
Бақтылуу құрттун өрышы.

Ай, Сталин-күн нуру,
Күндөн артық қарық.
Бердим сақа çyrөкту,
Улуу өлкөмдүн қалық.
Çолвасць көсем уulum деп,
Emgekci қалық тааньды.
Дааньшман сенin айдыңдан,
Қазақстанда қайтамьн.
Қуват менен сен берген,
Қалқыма өлең айтамьн
Варь азы өлкөмө,
Вайтақ çазық талаада,
Şattıq ығын ырдajтмын,
Брым менен нurlана.

865 2529-
598

SJEZDGE

O, ur.natiuu uluu sjezd!
Bajanduu bolsun qadamñ.
Başın qoşur turasñ,
Çyğar çatqan elimdin,
Öñkej çaqş adamñ.
Söz syllöjyn termeden,
El menen birge woşonur,
Çerim cыqqan kermeden.
Tilde qanca qasijet,
Aјcыbьqтb altь attar,
Asyl sözdy sanattar,
Top aldında çeldegen!
Zamanñ vul qulpurqan,
Murun tyştө көrөgөн.
Qar-qajda көzdy çiversem,
Kөрөmyn eidi көлвөгөн.
Çaralаq ucqan çarandь,
Baj cecекke orontur,
Çajloo qыlqan zamanьm.
Suusuz cöldy көгөrtur,
Bulaq qыlqan zamanьm.
Qamьş menen quurajdь,
Qoldon qajta turquzur,
Quraq qыlqan zamanьm.
Basmajьl kesken soorumdu,
Arqamdaqь çoorumdu,
Majqa vөлөр soorumdu,

Asqar Ala toolordu
Adamqa kerek mylktөrdyn,
Bulaqь qыlqan zamanьm.
It vajlasa turvaqan,
Padьşa, vajdьn mekenin,
Birotala arьbьr,
Bereke, vaqьt, çyğarajqa,
Malьndьbьr, toјdurur,
Çyz çetimiş million,
Elderine emgektin—
Turaqь qыlqan zamanьm.
Uşunun vaarь zor emgek,
Өz eline çumşaqan,
Adam zattьn aльbь—
Uluu Stalin daananьn.
O, urmattuu Uluu sjezdim,
Şaar menen talaada,
Kөlxozdonqon aјьlda,
Qartañ menen vala da,
Zakonqo qolun çajьşat,
Şolorqo qoşur unьmdu,
Domьura qolqo qarmadьm.
Birge qoşur men ьrdar,
Birge көrur, bir çyğar,
Tarqadь myldө qumagьm.
Qalьñ qazaq valasьn,
Barьsьna teңegen
Çaşasьn uluu STALIN.

TUOQAN ELIM

Toqsonqo kelgen çaşım var,
Kөpty көргөн ваşım var.
Aman çettim bul kыngө,
Ojdu qыrdь aralar,
Çalqыz attь savalar,
Şerik boldum ömyrgө.
Dömburamdь өnөyp,
Өzymө өzym dem verip,
Qыvanь qыьp көnylgө.
Uşunca çaşqa kelgende
Өzendөj өlkө көrgөндө,
Berzentterim valdarьm,
Akelep maqa turqanda
Eski kыnum çaңььp,
Zamanьm, kыnum çaşartьp
Top volup çurtum çьnalьp,
Syjlөөgө kezek bergende,—
Yn salqыn Çambul, yn salqыn,
Syjler bir çiber, syjle emi.
Qazaq-qazaq volqonu,
Kөrdyңqo dalaj xandardь.
Өtkөrdykqo viz vaştan,
Azaptuu oor kynderdy.
Qoqon vijler bir kezde,
Өrystөgy maldь aldь.
Qusbegi хan quturup,
Boj çetken çaş qызdь aldь.

Qызdь alvadь çandь aldь.
Çajloonu şondo caң vastь.
Гьньс көldөр çajqaldь,
Oşol bir өtkөн zamandan.
Arman volor ne qaldь?
Xandьn biri Avьlaj,
Maqtavajm anь aşьra,
Ac vөrydөj çalaqtar,
Nөkөryn, qolun cuburutur,
Өzym degen kişini,
„Datqa“ dep alqan qaşьna.
Qarşь volqon kişintn,
Qan çaadьrqaн vaşьna.
Avьlajdьn tuşunda,
Eldi qandaj suraqan?
Eregişken kişini,
Qы cьlvьrdaj vuraqan.
Adamь Avьlajdьn tuşunda,
Taman menen teң көrgөн,
Çesir alsa—kың volqon.
Kың vєcara ьlajqan.
Çoolaşqaн çerden qul alqan,
Qul şordu da өksygөн—
Qoşulup kыngө ьlajqan.
Toqsonqo kelgen çaşьmda,
Oşol bir өtkөн zamandьn,
Emnesi maqa arman?
Andan veri kelgende,
Өkөny vastь bir sanaa,
Çьlandaj vojqo orolup,
Qьsqanьn көrdyk padşanьn.
Çerdin vetin qaptadь,
Eldin qanьn qaqtadь.
Tarradьq ajla, amalьn,
Padьşa menen bir çartь,
Çauzger хan degen aramьn.

Kök oyojluu çerdı aldı,
Aqındı özen suunu aldı.
Naq oşol bir zamanda,
Boluş sıqtı zirkilder,
Mırza starcın atanır,
Ajlı başcı dıñkilder,
Sen taqqan vıj cırenır,
Qonso vajdın ajlına,
Qajnadı qazan vılkıldır,
Otırdı vajlar aq yjdı,
Aldındaqı ajaqta,
Sarı qatmız kılkilder,
Kedej vajquş valası,
Çıladıq, cerken etinde,
Serkilı var betinde.
Quı qarındın qatmı ucun,
Atalır malaj çırışet,
Vaj malının cetinde.
Cıldede, artar astında,
Qıřta voroon icinde.
Çaş valası qozuda,
Qatın çırğın ot çaqır
Vajvicenin erkinde.
Oşol bir ötkın zamandı,
Emnesın arman qıljın,
Çetışken çapı kınymdı.
Altımız beşten aşqanda,
Çetmiřke qadam vařqanda.
Ömürü uqur, vılvegen,
Eçelde kızıym kervıgen,
Kersettı Lenin qajratdı.
„Qıldan, kındın“ qol qırar,
Aşırdı erım ajvattı.
Taçcın çıldı radşanın,
Altın taqtan qılatdı,
Saltanat sevin qıjratdı,

Kızdın çaşın aqızdı.
Oşondo aqarır vızge tañ attı.
Oşondo qazaq da attı çarattı,
Moskvaqa betin qarattı.
Tutaş caar tuş-tuşqa,
Lenin ismin tarattı.
Quıduq vız da ortodon,
Vaj menen boluş manartı.
Oşondın vaştar qazaqqa,
Qıjımdarlıq al kirdı,
Kөөdesıne çan kirdı.
Çan kirip qana qoıbodı,
Eı volorluq şañ kirdı.
Şaıduu qazaq elinde,
Qartajqanda kuy salqan,
Ölөndü qoıdoj ciburtqan,
Tındoocusun ujutqan—
Kөruycı völdüq Çambıldı.

Lenindej vaşcım kөsemım,
Bygınyk daına Stalin,
Bıdoqo aqa söz çetpes,
Sever aqın ustanın.
Rajqamvařqa tenege,
Synnet, vaçır parızdan,
Artıq kөrem ustavın.
Tındı da var, kındız var—
Kıjır turqan çalındı ot.

Rıqsat etse qalajıq,
Tıñqır bir az kөrөjın.
Sıjlettın nege devejın.
Çızge çaşım çetkence,
Ölөndün uruq sebejın.
Tartınvajın ceginir,
Domıramdı demejın.
Ölgөnymcө ır menen,
Stalındı bırdajın.

Kömökøjym vytrpəə
Səzdyn vaarın salmaqtar,
Asıldarın terejin.
Ajtyr çursyn kijinki,
Çetkincektekter, urpaqtar,
Stalindi tenerlik,
Tenəə taar verejin.
Asqa too vijik deer elem,
Kəgynur turat təvəsy,
Aqylu dağa deer elem,
Biroq, keede darijanın,
Sajqalat qajyq, kemesi.
Sajqalqan çorqo deer elem.
At da sarcap, taşyqaar,
Kezdeşir çerdin velesi.
Domburanь aıqanda,
Stalinge teñ tappaı,
Qyjnalqan Çambul çeri uşul.
Tuuqan ajdaj deer elem,
Tyn da var da kyndyz çoq.
Çanqan kyndəj deer elem,
Kyndyz var da tyndə çoq.
Temir qazyq deer elem,
Tim turqanь volboso,
Anda til da, yn da çoq.
Eç çarqym — Stalin.

САРАЈ

Edil, çajyq ystyndə,
Byrkəgən qara buluttu,
Serpiş usyn er Saraı.
Qajratqa minip çoruttu.
Radşanьın torun qırquuqa.
Generaldь qurtuuqa,
Eli usyn çan qjyr,
Tuşty mьqtar çortuuqa.
Astьna minip voz atb.
Qoluna aıdь volottu;
Qьльсьн qanqa vojoto.
Najzasьн taşqa çajrata,
Çoonun qanь çoşultur,
Taşqьн suudaj vurata,
Aıqьt, almas qьльсьн,
Kumyş qьndan suurdu.
Çoonun alyr yrəjyn,
Kərsəttu necen qьjьndь.
Orus, qazaq, vaşqьrdan.
Mьqtьlarь çьjьndь.
Saraı vaştar majdanqa.
Aq voz at menen ijgende.
Qьraan quştaj qujuldu.
Voroşiovdoı verendi.
Budjonьj vaatyrlerdi.
Kərgəndə Saraı çarqyldar,
Kusyn çьjnar dendegi.

Qubat alıp kəsəmdən,
Çooqo qıls sermedi.
Astında mingen aq voz at,
Orqutur əjdə ərdədy.
blacın quştaj şaŋqıldap,
Çarğa çooqo tıjgende,
Ondu, soldu sermedi,
Edil, Çajbq suusuna,
Çoosun qojdoj qamalar,
Or tekedej orqutur,
Çoonu çenvej ııvade.
Er Sarajdın kucynən,
Baatrdın coocur tysynən,
Kımyş özən ıstynən,
Qara vılut bır qactı.
Çoo çenilip, ceginip,
Asmanda kyn nur cactır,
Baqtıı ıcyn qalıqtın.
Qubanqan tabıı ılaııtı.
Çırgen çoonu çarğa,
Qajran Saraj baatır da,
Çoo qolunan oqo ıctu.
Oqo ıcup çatsa da,
Tuııpedy qoldon qılsı;
Aradan Saraj ketse da,
Çoqolvodu zor işi.
Bettej albajt duımandar,
Edil, çajbq suusuna,
Sarajevde j dala j er,
Əsyr, ənyr tuııa,
Bolotto j tuııkən ıııına.
Duıman qarıı kele albajt,
Eldin baatır uuluna,
Stalinde j kynımdən,
Təgyldy çerge con şoııa.
Toqıon çaqıa tolıqondo,

Qajta tuulqan qart Çambul,
Domburanı qolqo alıp,
Bulbulda j taqııı tolıqonur,
Er Sarajdı ojqo alıp,
Qubana qoıtu ıııına!

VOROŞILOV TUURALU POEMA

I

...Təgyl ыг, көз ааламды, ошондо сал!
Көлөмдүү Турукмөндүн тувунө вар.
Qazaqьstan çerinde çeldej, soqur,
Baqcaluu Özbekstan gylünө var.

Arala Taçikstan asqarlarьn,
Neftilyu Azerbajçan aralarьn,
Sojuzdun on bir elin tygөл culqar,
Bir tolqor tyjynduu ыг taştar saqьn.

Men qartmьn көрty көргөн qarь vubul,
Ezelden el ыгдаqan eski Çambul.
Bygyndө ыгьм çañь, kыnum çañь,
Elimdin оvonumun qьraan, alqьr.

Eldi saar, çurttu ыjlatqan xandy, bekti,
brdooqo tavьşьm cьqras şum çeldetti.
Men ыdap, aьn көkkө көtөрөmyn,
Ezelden elim syjgen bolşevikti.

Lenin, Stalindej tereç aqьl,
Өstürgөн Narkom etip, sözdөry asьl,
Başcьсь armijaьn aalamqа ajqar—
Arnalat bul өlөnum—Klim vaatьr.

II

Radьşanьn laanat qaamьt taqь menen,
Million çan çoqculuqtan tajaq çegen.
Qor volur vajaqьda өtsө qazaq,
Zorduqtan Ukrain da zar engiregen.

Mьnda—vaj, anda—sordu pomeşcikter,
Kyn qajda qarşь turup aqa tikteer.
Tek qana qomuz menen coorlordun—
Ynyndө izi qaldь oor çyktөр.

Çardьbьq, qaraqьbьq çurttu vasqan,
Ukraina, talaasьnda Qazaqьstan,
Kөz menen көrdym, uqtum көр oquja,
Anda qara kyn өtkөн dalaj vaştan.

Semirdi pomeşcikter eldi sorup,
Eginin emgekciler vergen orup.
Moldo, pop uusun casьr el aralar.
Eldin көzyn acrasqa aldьn тоорup.

Quzqunca politsija eldi vaqtь,
Ajdadь, attь, çartь, tyrmө çartь...
Uşundaj qara kyndө Klim tuuldu,—
Өmyrdө: qorduq, zorduq, көr abaqtur.

Acuumun көrdym dalaj daamьn alьp,
Өmyr varqьn taanьdьm aьp-talьp,
Qazaqьn maldь vaqqan çalçьlarь,
Syjşөt өз Klimin uqur, taanьp.

Ar qacan sen bizdikisin, biz da sendik.

Qazaqtın malıylar mından tandap,
Əstyret kəp kylykty Klimge arnar.
En taqır, kəkylın kesip „мына бу“ dejt,
Сьquucu san tulpardı topton uzar.

III

Ətsə da çaştıq saqı azar menen,
Kemityu qorduq, zorduq, ıza menen,
Klim əsty; er çetti çigit boldu,
Qançardaj ətkyr, qıyn volot, veren.

Zavoddo çurtqə erdigin byt taanıtı,
Altında çumuşcular kəzın tarıtı.
Tar arın taman tırep tajvaj saqtar,
Kyreşkə tarıtı mьqtar var qalıqtı.

Çoonqo kycy var dep vaş urqan çoq,
Kex kelse betin actı, çaşırqan çoq.
Tar ucyn kycty kyreş quvat menen
Bojunan çoonun qolun aşırqan çoq.

Donvastın saxtıсында qajnaqan kek,
Çatqan kez, ajtır volıos balandaj dep.
Çumuşcu qalıq qolun kətorygə,
Zor qajrat, zor bir quvat boldu tırek.

Bul kycty şondo alarqa Klim verdi,
Qalıq top Donvastaqı soçuna erdi.
Qызыl tuu çel kətoryp, çalındanьp,
Qaltaartьp, qajnaqan kek vastı çerdi.

Şondoı kekti ırdasam eske salar,
Xan Çangirge attanqan qalıq eldi.

Bir kyndə bısataıdaj qajrattuu erim,
Kətərgen xanqa qarşы vajtaq elim—
Tulpardaj tujaqtın ot çarqıldar,
Qalıq qol sar arqanьn vasqan belin.

Acuulu qatqan qavaq eldin kegi.
Attanqan zulumduqqa aşqan cegi.
Aldında bısataıdaj vaatьr vaştar,
Qamaqan xan ordosun qazaq eli.

Klim er vardıq ulltu alqa vaştar,
Kətərgen qalıq qoldu çooqo nusqar,
Er qadıyn albette çurt unutpas,
Kətərgen el tendigin, tuusun qarmar.

Zarlatьp çetim, çesir sansız qalıqtı,
Oq, qылыс, temir qurcoo qanqa battı.
Erlerdı el vaştan terip alьp,
Sıvirge padşa zalым quudu, ajdattı.

Çerlerden qardı voroon çoldu vasqan,
Ajazda qьсыraqan tytəp asman—
Çazqanvaj zulum padşa zardavьnan,
Talqalar, taş qurcoonu Klim qacqan.

Boşoqon çaş qьraandaj tar qapastan,
Al qacьp, Kaspige əty toodon, taştan.
Padşanьn çaşьgnьp çeldetinen,
Bakuqa—con, zor kendyy neftsi aqqan.

Bırdasan mındaj erler, emgekci usyn—
Kersetken qan majdanda qajrat, kucyn,
Bir tynge ar bir işi çomoq bolot,
Baatırdın cın tarixın uqsan özün.

VI

Çarq eip Oktjabrdın kuny cıqtı,
Kun tuudu betteşuycı çooqo mıqtı.
Aqıtqan tomoqosun Klim qırğan,
San çoonun mojnun yzur çerge tıqtı.

Quturqan qarışqırlar qactı, vıqtı,
Çaş qırğan keryngonun qatuu cıqtı.
Çımışcu—dıjqandardıñ ekmetı—
Ömyrlykkö çarqırap ornor cıqtı.

Qarañız vaj-manartın emdigi işin:
Çan çaqtan qıraştırıp qalqan kucyn.
Qartadı top-top bolıp, daqı quzqun,
Baqtın eldin tartıp almaq usyn.

Çaqırdı Voroşilov attanuqa,
Qaruulu ujumdaşır saptanuqa.
Erk usyn, vaqıt usyn, teñdik usyn,
El usyn talaşuuqa: çerge, suuqa.

Astında qızı tuunun vaşın qoşur,
Qol cıqtı kelgen çoonun çolun tosur,
Qartatıp emgekciler otrjadın,
Klim er çoonu quudu ilgeri ozur.

Biliner erdin eri kezende tar,
El ötkөлge kelgende—aldında çar.

Lenin, Stalindın öneköty,
İş menen çyrök soqor bir narabar.

Qazaqtın ardaqtuu eri Amangeldi,
Kötörgen tap majdanda qaranqı eldi,
Birdesip, qalın qoldor Klimge eercip,
Çerinde Qazaqtıan çoonu çendi.

Amangeldini ercitken Klim baatır,
Erdigin eli syjgen keryp maqul.
Elden cıqqan el eri, el qırğanı—
Ötkyr, mıqtı, tamanduu, tereñ aqıl.

VII

Tarvija alqan aq zalım padışa—bekten,
Attandı generaldar ymyt etken:
Çaldama zalım Kolcak cıqıç çaqtan,
Denikin litteri menen oñ çaq cetten.

Qamalır Batış, Tyndyk tuş-tuş çaqtan,
Elimdi kyjšeltuyge vandit aqtar...
Qorqondoı el cetinde, çoo betinde,
Qalaası Tsaritsin ataqı aşqan.

Uşunu generaldar qamar aldı,
Çazqanvaj çasanqan çoo soquş saldı.
Qarış aldı, tartınqan çoq Tsaritsindin—
Başna Stalindın özy vardı.

Emgekte, el qorqoşqo, qan majdanda,
Syreğen Stalindın qubatı alqa.
Ker kergen, kepty bilgen, kerer kezdy,
Nusqaqan tuura çolqo salıp andan.

Tar çerde tapşyruucu qyjn işti,
Dosuna Klim sьnduu vaatyr, kycтуу —
Stalin tapşyrdy da zor majdandy,
Çen şiltep, qubat berip, qolun qьsty.

Er Klim çooqo askerdi tysep saldy,
Qarşyqqan çasançan çoo өңсөj vandy,
Qarşyqьrdaj tuş-tuş çaqtan qartasa da,
Bolşevik çenip сьqьtь tujuq çardy.

Kim сьdar Klim sьnduu zor vaatyrqa,
Vandyly qaratraçan çan-çaqьna.
Çaldama soldattardьn yrөjy ucup,
Qaravaj qajta qactь alyb-artьna.

Kesөmdyn Klim erdej vek tiregi,
Qavar verdi: „kelgen çoo qactь“ dedi.
Stalin murutun sьlap, salqьn qanduu,
Qol qartap, kylymsyrөp: „çaqşь“ dedi.

VIII

Aqьndar domburany qolqo alçanda,
Bezentip, kyuny toqson toloqoçondo,
„Kimdi ьrdajşьn sөz qьlyp?“ dep surasaç,
Çьjnalьşta tereç sьr qozqoçondo.

Asyl sözdyn eeleri aqьn şondo,
„ьrdajşьz“—deer—dombura alsaq qolqo,
ьrdajşьz vygynky өmyr şat turmuştu,
Elimdi ajlandьrçan vaqьt çolqo.

Eldi, өmyrды, talaamdy gyldөndyrgөн,
Aalamdy kyndөj nurqa vөлөndyrgөн,

Stalindi ьrdajşьz, өvөndөtүp,
Vaqьt çazьn çerime myldө өndyrgөн.

Asyl sözdyn atasьn aqьn şondo,
„ьrdajşьz“—deer—dombura alsaq qolqo,
Stalindin çan dosu, asker vaşь,
Qarmaçan kyc tutqasьn dajьm, öndөj.

Qaruulu өlkөvьzdyn ardaçtuu eri,
Qastarlap, syjө turçan tuuçan eli.
Talaşьp tar kezөңde çoonu quuçan,
Elimdin arьstanь, aşçan eri.

Çambul da өvөndөtүp kyuny termejt,
Özuna Klim tyşşө çanqa bermejt.
Ajvatьn, vaatьrlyçьn, tulpar atьn,
ьrdasa kökkө qulac kyuny sermejt.

Arьstan çeerde atь var Klim vaatьr,
Ajlaker, alqьn qьraan tereç aqьl.
Çanьnda Budjonьjday çan çoidoşu,
Keletat asker vaştar veri çaqьn.

Tyşynsө çoo qacarlyç ajvatьnan,
Kөrsөtkөн çan majdanda qajratьnan.
Ujrөtkөн Stalindin çaş qьranь—
Qalyң çoo yrөjy ucup qaltьraçan.

Taş tьlөk, tajvas qьraan muzda өskөн,
Kөk volot almas qьlyc temir kesken.
Çan dosu Stalindin çanьndaqь,
Tar çerde el taqьryн myqtap seçken.

IX

Moskvada birinci maj majramında,
 Ötçybyz ulu tojdo biz da çylda.
 Daam ajdar Çambul şondo birge boldu,
 Qyzyqyn men aştajyn elim tynşa.

Tortoşqon qatar-qatar qalyñ qalyñ,
 Sýqyşat waqtuu ömyryn kyugö salyñ.
 Içinde Özbek, Orus, Qazaq, Qyrgyñz,
 Ukraina, Gruzın, Tatar, Taçık.

Stalin movzolejden turar qarar,
 Tavışty, qıvanycty qoldon sanar.
 Quttuqtar çaqşy ömyrdy, waqyt ығыñ.
 Ucurqan balarandaj sýlar, tarar.

Sap tyzöp asker sýqar qatar-qatar,
 Aşynqan varında teñ bir beş atar.
 Tyryndöj çolborustun opsuz qajrat,
 Qalyñ qol atcan da çөө kele çatar.

Mýndan soñ tanka sýqar temir tulpar,
 Kez kelse qalyñ çoonu bir talqalar.
 Asmanda ucqan quştaj tizmekteleg,
 Qartaqan aeroplan bolot şumqar.

Çer çyzy көркөк bolqon qaruu çaraq,
 Qol menen bul emne dep bolvojıt sanar.
 Zambirek, pulemottor, najza, qylyc,
 Eñ sonun, tañ qalasyñ tursañ qarar.

Bir kezde atcan sýqar көzdөj qajnar,
 Bir tystө tygөj-tygөj bolup gyldej çajnar.

Boz, kyrөñ, qara, çeerde, aq boz, toru,
 Ötyşөt oozduqun qarç-qarç çajnar.

Sekirtip bir mezgilde arqymaqyn,
 Klim er sýqar kelet çanqan çalyñ.
 Syjyktyy: marşal, narkom qorçоocunul,
 Astında çeerde atyna tañ qalasyñ.

Bul ötөt çeldej esip, çurttu aralap.
 Bul sýqat mavzolejge çurtqa qarap,
 Sөz syjөjt suurulup, bir-bir taldap,
 Mildetin el qorçоonun qoldon sanar.

Uqulat anyñ sözy vardyç çaqqa,
 Taşkende, Frunzede, Aşqabadda,
 Bakude, Tbiliside, Alma-Atada,
 Şaqyldap ucup kelet var qulaqqa.

Qandaj çoo kelse daqy tьlyr etres,
 Kijgizgen temir zoottu sьlyr etres,
 Ulygy alar narkomunan ar bir asker,
 Eç bir çerdin askeri buqa çetres.

Mançurda çajnaqan kek qanqa ulaşty.
 Qyñajda qalyñ qyñaj çooqo ajqaşty.
 Kek qajnar, duşman menen alpuruşup,
 bzalap, çoonu quup, aralaşty.

Çetinde eli bizdin mьqty kyzөt,
 Talqan qylyr duşmandyñ torun yzөt.
 Sur çylandar çorçolop ketse kirip,
 Uu çalyşat, byldyrot, sьrdь bilet.

Gamarnik, Tuxacevskij sur çbandar,
Aldında qancıq itte çyz vurañdar,
Bajlarqa uluu ölkömdy icten satır.
Elimdi ketmek bolqon myldö ılandar.

Biroq el tike turdu, kyzötym saq.
El duşmanın qojuşpaıt, ijin tapmaq.
Suu qujur, birin qojvoj tuncuqturup,
Zaarduu tilin suurup, tişin caqmaq.

Sırtta çoo var çyryşkön çemin izdep,
Egerde qarşylaşa vizdi közdöp,
El artında majdanqa tartınyşpaıt,
Kersötür belgi versen qıbc şiltep.

Belgi versen, ubaqtında vaşte qoşur,
Alavız kelgen çoonun çolun toşur,
El ucyn, Moskva ucyn, kəsöm ucyn,
Ajšaşqa zalimderdin kucyn vuzur.

Bir tuuqa vaşın ijte tyrdyy tuştan,
Mergeni Özbekstan, Qazaqstan,
Tyrkmen atcan askeri, Azerbajçan,
Ucqucu, qıraandar Taçikstan.

Belgi ver, çooqo qarş kelgende kez.
Quıjbuz, ojrondojbuz acqanca köz.
Sojuzdun on bir eli qatar tyzöp,
Çıqarır bir çen den qol, bir çerden söz.

Kelse çoo atqa mıner, ajdar kəcyn,
Biz alır, qaltırvajvız bir pendesin;
Stalin keryp turup el erdigin,
Qajratqa könyldönyp „çaqşı“ desin.

ÇAZ

Çaz çajnar çan çanbar ıraqattanqan,
Çarqırap maj aında tyr çajnaçan,
Suu aqır, çer ajlanır çadıraşır,
Aalamda vizdin tandıj tañ atraçan.
Çarqıldar çazqı ajdoqo çaraqattanqan.
Çıçına çıvıç sajr, gyl työtür.
Şajluu elim sajaqatqa şaj aitanqan.
Qoj qozular, tõe vozdor, qulun çıqar.
Talaanın tely ojnoqtar ajaqtanqan—
Buzulıaj ajdın köldyn aq qajmaqı,
Quş sajqar, valaranın qanattanqan.
Bezese qar Çambul qızı tilin,
Qoş keryp qazaq, qırqız alqıştaçan.
Bajgeden kyndö kelgen qar tarlan,
Barında toj tamaşa duuldaçan.
Kuy vezep domburadan, ölen ajtır—
Qız bulqar qol çooluqun qarap qalqan.
Çyz çaşar, çyz çaz kergön bul Çambuldu,
Eç bir çaz vygynkydöj qaratraçan.
Çazında Stalindin çañ çaşar,
Qulrındum qıraan quştaj talaptanqan.
Çadırap çaş gyl menen birge gyldep,
Tatırın altırın bir tarap turqan.

MAJ

Toqson çyl tyrdyy yn qoşur,
 Çylda çazda bir tosuy,
 Daqъ mьna maj keldi.
 Betraq cөлge çan kirip,
 Öly vojdo qan çyryp,
 Mөngynyn muzu vuzulup,
 Aqылды дагъja, ajda, emi.
 Kөk qызqaldaq gyl çarъp,
 Tyr çьнар vojdo çer ana,
 Bar çapъbar qubana,
 Sajradъ vulvui sajda emi.
 Bizdin kolhoz billşet,
 Maj qызьqын көр көргөн,
 Taituu menen acuunu,
 Murun dalaj çep көргөн,
 Qajnacu volsoң qajna emi.
 Bldam ajdar egindi,
 Çandandьrъ emgekti,
 Mьndan veter өsөnyz,
 Ösө turqan çaj keldi,
 Ajda egindi ajda emi!
 Çarqьrap kelgen maj ajъ,
 Qыş ьzqaarьn ajdaqan
 Baj, kapital—ajazdan,
 Ertelep ordun şajlaqan.
 Faşisterdej voroondu,
 Qanьn sorqon adamdьn.

Mьqtap qolun vajlaqan.
 Qara tyndy qьjratъp,
 Qaçьqandъ cьjratъp,
 Tarьqqanqa dem verip,
 Ac arьqqa өң verip,
 Cemiş gyly çajnaqan
 Gyldegөн vaqca ajlanap.
 Bulbulu duular sajraqan..
 Stalin көsem şol vaqca—
 Östyrgeң vartap eesin,
 Erkindep, өnyр өsyuge
 Birine biri ileşyuge
 Ar çemişi bir sonun,
 Emgektin cьqqan kiresi.
 Aram cөpkө orun çoq,
 Buzulsa көzge tez tyşet,
 Betinde qara көөsy.
 Stalin eldin çarьqъ
 Qastarlaşat qalyqъ,
 Jalqьnьn ansьz kuny çoq.
 Maj kunynde yngө sal,
 Baqьyluu eldin balasъ.
 Davuşun aalam silkintip,
 Batsьn çoonun qarasъ.
 Bar uluttar birdeşip
 Qoşuldu yny qarasъ!
 Ovondotup sozqondo,
 Leningrad, Moskvanьn,
 Prolitarъ qalaasъ,
 Ynyn qoşot elderi,
 Muxit, deniz, köldory,
 Kavkaz menen cьqьştan
 Orto azija arasъ.
 Sojuzdun cьqьş çaqьnan
 Onbirdin biri savьnan
 Ovondotup yn qoşot

Qazaqtyn kenen talaasъ,
Ajaly, eri, nalasъ,
Çambuldaj qart babasъ.

■ SJEZDGE

Çiberген еlin tandар uluu tojоqо,
Uuldarым деп „вақтынын қатын оjло“
Алууqа Stalinden алын zakon
Соjuzдаş Qazaqstan ардақ воjоqо.

Вақтытын шам сырақы çарық таңы,
Zakonu Stalindin nurluu çаны,
Toluqsur Qazaqstan sojuz bolduq,
Kelişir ulutlardyn ынтымақы.

Өркөндөр sotsialistik сарват өсур,
Baқcаdaj кен қонуşқа қондum көсур;
Өндyгyş, kolhoz, sovhoz—ваарь сонun,
Kyn сықыş çаны оруnum—алын беşik.

Tamaşa uqqаныm çоq мындаj zaman,
Çан çырақар, еен çаşaқан erkin adam.
Çасарь siler менен qол qармаşat,
Qарьja көрty көргөн Çамбул vаvаn.

Ornodu kyn сықыşқа tigir ordo,
Kөteryp qызы çelek алыр qолqо,
Bul çelek çарқырақан kyndej boldu
Eline kyn сықыşтын çатқан tordo.

Мындан да Stalindin нуру çарық,
Çайнасын, çарқырасын vардық qалық.
Tarатыр çег çyzynө вақты тамьын,
Suusaқan adam uulu qalsyn қалыр.

AMANGELDI

Өлөңдү айт degende ақылатмьн,
Kylyktөj domburamды чаңыттамьн.
El syjgөн, еңгер тууқан erdi мақтар,
Тьньсьн duşmanьмдын тарытқанмьн.

Ojlonsom səzum kylyk qьjal çeli,
Өtyşөt көz aldьмдан тарix veli.
Tolqonso vaatьrlardьn sonun işin,
Qomdonot şondo Çambul syjlөгөny.

Ardaqtuu Amangeldi erdin eri,
Ken öryş, çalpaq talaa, tuuқан çeri.
El menen mekeninin tuusun tutup,
Qol vaştar qan majdanda aqqan teri.

Lenindi çanь syjур sonuna ergen,
Duşmanqа аçal оқун tartқан mergen.
Eneden el qamqoru volup tuulup,
Er volup majdanda da şondoј өlgөн.

Ketişi vaatьrьмдын çurttu еңretken,
Al kezde Çambuldun da çaşьn төkkөн.
Bul kyndө er emgegin men qadьrlar,
Certemin çеңiş ьгьн men көр menen.

Өlgөн çоq Amangeldi, ali tiryu,
Tigine ilinyu turat aq qançarь.
Ornotur al көksөгөн arman-oјun,
Men da şat, ьraqattanқан qaritьn biri.

Vaatьr vol sen valdarьm vaarьd daqь,
Tap vergen duşman itin sьnsьn şaqь.
Qançarьn Amangeldi dat vaspasьn,
El qorqo, uluu kyndyn tuusa caqь.

SOJUZDAŞ

On çetige çaş tolup,
Başьna şattьq vaq qonup,
Elim çigit volqondo,
Aqьl, kycy er çetip,
Kөnylynөн cer ketip,
Ajdaј valqьp tolqondo.
Domburasьn qolqo aьp,
br aqьzьp tolqonup,
brdan çamqьr çaаqьzьn.
Eldin dartь Çambul da.
Sojuzdaş volup vөlyndyk.
Өrgөө tiktik enci aьp,
Өz aldьna yј volup,
Kyn cьqьştan çaj saьp.
Segiz qanat yј vөrdi.
Çyz altьmьş voo saьp,
Bosoqosu altьndan,
Çamqaraqь kymyştөн.
Qьrcooloru çibekten,
Uuqtarь kelişken.
Өrgөө şondoј kelişken,
Belegөndөј gyl menen,
Al gylönyy degenim,
Texnika menen vөzengen.
Oovaj, talvaj kycyvyz,
Çajnar daqь өsөvyz.
Aşuu menen asqardaј,

Alda dalaј kezengen.
Biz  s vuz  ajnaјvъz,
Biz „ attъq“ dep saјraјvъz;
Antkeni: k c va sъvъz,
Aqъь tereң denizden.
K sur qonqon  eriviz,
Qъzqaldaq bolup gyld ngen.
K c va sъvъz vizderdi,
Ba qalarqa teң qatar,
Uquq verip teңegen.
Elimdi menin  ericytur,
 ydan  ylda gyld tur.
 attъqda daјym v l gen.
Al k c va sъm— Stalin,
Syjet aјy-qъstaqъn,
Darъja aqylduu, daanъshman,
 myrды tereң k r gen.

A QAN BULBUL

(Pu kinge)

Orustun  l nyynyn aqъn k rky,
Almastaj min qubalqan sen bermetti;
Dynyj g  asyl s zd n vermet t gyr.
 arqъrap tar zamanda  yqtъn erkin.

Radъsanъn qorqoq va sъ  eldetterin,
Sen k rdyn, sen taanъndъ toolu  erin.
Qarъsqan qan majdanda qъьc tijbeј,
Qanduu  eldet qolunan  andъ verdin.

Ne kerek  myr saqa, s zyn tiry, y,
Altъndaj  arqъraaqan  ajnar gyly.
 yz  yl boldu qara  er seni alqanъ,
Sen dyjn  aqъnъndъ u ul kyny.

Qubanъr, k zy  ajnar, mooqu qanъr,
Ba qurt, Tyrkmen, Belorus, Qazaq taanъr,
Oqu at  azoqanъndъ  attanъ r,
S zyndyn bir da biri  v s anъq.

Sen Pu kin, qalъn  rittun tuu qanъ,
Sъjla at bul qasъrdъn vardыq  anъ,
 l ny  anъ atqan tan,  ajnaqan gyl,
Kelbettyu bul zamandъn  myr sanъ.

Bul kynde vizdin  myr  ajnaqan kyn,
Qulpurup varqan saјъn t gy et nur.
Biz menen bir  r  rdar, quban,  attan,
Tyv lyk  v s asyl, a qan bulbul.

ÇAMBULOJA

Savbttar arasında vaqıyluu gyl,
Ovon sal erkindetip azat bulbul.
Qucaqtar kymuş kyndy tattuu tavış,
Qulpuntur çerdin betin tögylsyn ыр.
Uquşsun aalam tekşi tuuqan vaqcañ,
Qulpurur kynden kyngö çajnasyn tyr.
Çemiştin salmaqçynan vaşyn ijgen.
Bulaqty, Qyzy gyldy sajracañ til,
Çynarqa ajt: erkin denip vijik össyn,
Qyzaqaldaq aqa da ajt, çajnasyn gyl.
Tyñşaşat sen syjšesöñ qulaq salыр,
Bezenip vaşqa vaqta turqan bulbul.
Enteler öleşyn dy saqçyñşat,
Qazaqtyñ bulbul quşu aqyn Çambul.
Daanışman qajtras çyrek el köşemyn,
Östyrğen uşul vaqty erdi öleş qyl.
Stalin—ölkö kyny, eldin çazy,
Al ölkö saqa da bir, maqa da bir.

Gasem Laxuti

GASEM LAXUTIGE

Baqıyluu el vaş qoşqonu etip öleş
Laxuti çazdyñ salam parsyca sen.
Elçirep tavışyña çyn çyrogym,
Qazaqca men da saqa çoor verem.

Senin ырñ el ыр—eli Taçik.
Bulbuldañ vezentişet ovon salыр,
Men ajtsam qazaq eli ynyn qoşot,
Şattıqtyn ыр ketet aalamdy aлыр.
Baqtuu çyl, altyn kyndyn nuru astında,
Sajrandar ovon qoşot vizdin qalyр.
Öleş ыр aq quu quştaj qatar tartsa,
Artyñnan kyy eercişet kökty çarыр—
Tyñşasçy daqçystandyñ toolorunan
Öleşy Sulajmandyn vulaq aqыр.
Belorus talaasynan aqyn Janka,
Bezentet vuda sonun kyngö salыр.
Ulu ölkö sansyz tilde ynyn qoşot,
Birigip Orus, Tyrkmen, Qazaq, Taçik.
Şorqolot, köter yndy necen-necen,
Urpaqy Ferdausunun aqyn Gasem,
Çynardyn astyn quuqan vulaqtardañ,
Şyldyrtar viz menen bir million cecen,

br boldu bul ölkövyz; ulu çumuş,
Tartynvaj çoonu kesken almas qylyc,
El dostuqu, tatuuluq, bir tuuqandyq,
Zor vajlyq, zor quvanys, vaqyt, turmuş.
Zorduqtun, zulumduqtun çoqolqonun,

Çer gylup, toldu waqıt, ketkis ыгъ.

Laxuti sal közünyü çajnadъ waq,
Al waqta çajnar turat gyl qызqaldaq.
Çыpar çыt woj walqытыр, oıdu termer,
Baqcada quştar turat sonun saırar.
Kök çееkter көz uıaltыр erkeleşet,
Ar асыq asman turat bir çarqыгар,
Irandын çıwegindeı çeli maıda,
Yn menen totu quştaı turqan çыrqар.
Taаныдым qartaıqanda өmyr сығып,
Dynyşonyn төrt wırcun oıun, qығып,
Çer astып, deniz tywyn, dynyşe cetin,
Asqарын asqар toonun çerin, waarын.

Qaraңqы elek, emi aalamды bildik taаныр,
Kynubyz—uluu Stalin berdi çarыq.
Atанды çarыq kыngө, teңcilikke,
Teңdikke okıtırde çetken qalyq.
Eң sonun çer çyzynө zakon wergen,
Adamдын arasыnan aşqan алыр.
Ardaqtuu qarыларqa daңqы ketken,
Nur menen qalyqtardы etken qarыq.

Laxuti ekөөvyzdө birqо tilek,
Astыnda bir çelektin soqor çyrek.
Tyrdyy tilde bir maqsat өlөndөtyр.
brdajыz elge birdeı dostuq tilep.
Çazyлqan ar bir tilde eldin ыгъ,
Qoşulup tolturuşat birin biri,
Sylyşyp el көsemyn, çurt daanasын,
brdaşыр azat eldin сыqat уny,
Zamanqa аты сыqqan асыл erge,
Teң emes көк çылдызы, çerdin gylы.
Qары aqaң şol көsemды brdajı ali,
Tarixтын аны brdaşар миң wııaulu.
Kez keldi oıdun teegin aqыtar kez,
Qolunа al domburаны Gasem aqын;

Syjkymdyu Stalindi ыг qыlab,
Альвып, aşqan daana adam zattын,
Qылымдар wızdin kyndy, wızdin ыгды.
Tuwelyk өспөс qылыр ыrdар qalsын.

SULAJMAN STALSKIJE

Sulajman altın bulbul sen daqıstan,
Icinde sajrandaqan gyl vuraqan.
Kecegi ırtqıe andar zamanında
Biz ɵstyk orun alıp tar qarastan.
Bygyn qaras ıańıńır, gyl ıajnadı,
Baqıt ıń tɵgylıp bulbul qıstan.
Bulbuldarđın mekeni sonun gylıdy,
Biz ırdap, maqtaarǵyńız sovetstan,
Eski dınyje ıarasın ıazdı vaarı.
Erkindeıip vaqcada ıaıarǵısan,
Ələn kɵzy toolordon tıjlar aqtı,
Daqıstan, talaasınan Qazaqıstan..
Elibiz gyl, qyzqaldaq ıeri valaj..
Nur tɵkkən tɵbesynən sonun asman.
Elge vaqıt, bulbulqa dovuı bergen.
Lenin menen Stalin al daanııman.
Barđıq qalıq qastarlajı Sulajmandı,
Asıl sɵzdyn ajgine kilitin acqan.
Men da saqı ıraqmat, salam ajtır.
Qazaqıstan qol berem talaasınan.
ıerın too ulu Kavkaz ıemiıi kɵp.
ıunqarlar asmanında sızıp ucqan.
Baqıt gylı zuulaqan vaıcecektej,
Atır ııtı ańqıqan, kɵnıl acqan.
ıaıtyq ıajnar, eskilik ɵcyp ıatat,
Taptaza ana, qaıqa suu, kɵk gylstan.
Qartaısaq da unıvıyz ıaıqa birdej,

ıaıńırdıq, qajta tuıldıq, uıul tuıstan.
ıer aralar, ırdajıńız er qıraandaj,
Toolon aqqan talaaqı ıuudaj taıqan.
Elinde Stalinđin biz saırajıńız,
Asıl, ıyrek birigip, oı ulaıqan.
„Stalin“ dep ırdasaq unıy qoıur,
Ələn keter vulaqtaj ııqqan taıstan.

ALA TOO

Tizilgen tooloru bar Çetisunun,
Icinde qalın toqoj byikön munun.
Darjadaj tujlaj aqqan şol toolordon,
Kerösyn tamaşasyn aqqan suunun.

Esepsiz too syrety köz çetpegen,
brdaşqa qaznası köp, til çetpegen.
Öryk, alma, almurut, çemişter köp.
Bir tatsan oozundan bir daam ketpegen.

Qarduu too başy bişik munar ketpes,
Sırdaşyr bulut menen bolqon keptes.
Tyrkyn ad meken etip, önyr, ösyr—
Çyryşet baary birdej bir tilektes.

Arystan, ajuu, ilbirs, tylky, vorsaıq,
Sylesyn, çolborustar tynde çortup,
Tujlaqan aqqan bulaq taşqynında,
Azodoj ojnoq salar balıq colrup.

Etegi şol toolordon majdan tegiz,
Tegiz çer gylın salqan tyrkyn egış.
Eline meken etip emgek qylqan,
Çegizer ajavaстан tyrlıy çemiş.

Almaty Çetisunun baaryn başqan,
Eline qazyınaluu qojnun aqqan,
Booruna Quzaqystan borborunun,
Bir tuuqan qazaq, orus aralaşqan.

Ar çaqy-engiregen el Qytaı çeri,
Ber çaqy een çajlaqan qazaq eli.
Başında waqıt ırdap Çambul çatat,
Çelbirep qyzy tuusu çyqyş belli.

BAASU 2 3 30 I
IIENA P. K.

ПРОВЕРЕНО

Handwritten scribbles and marks, possibly including the letters "A", "B", and "C" in a circular or diagonal arrangement.